UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De s[an]cto Dunstano ep[iscop]o [et] co[n]fesso. Cap[itulum]. xlix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70797

Visual Library

caſu igne accenſa eſſet: oratione ſua mox ignē
cōpeſcuit eccleſiāq; iam ſemiuſtā ampliorē re
parari mandauit. Cunctis autē ciuibus fabri/
ce ſponte contribuētibus dū ad fundamēta lo/
canda fodiſſent: ollam auro plenā inuenerunt
quā ſanctus vti reipublice pertinentē ad im/
peratorē miſit. Ipſe aūt miraculū audiens non
ſolū theſaurū repertū remiſit: ſed tantūdem de
ſuo publicauit ꝓ fabrica eccl'ie inſignisꝰ operā/
da. Inſuper ⁊ ſeptē calices aureos eidē dona/
uit. ¶ Eodē autē tēpore dum epūs ſueſſionis ad
corpa martyrū criſpini ⁊ criſpiniani oraret: vi/
dit peregrinos quoſdam quos qui eſſent inter
rogans: a duobus ex eis audiuit: ꝙ eſſent ger/
mani cuiuſdā euurcij eccleſie romane ſubdia/
coni: qui ab hoſtibus capti ⁊ vidue cuiuſdā ven
diti: dudū in ſeruitute detēti: ad ipſam vrbē pro
agendis dn̄e ſue fuerāt miſſi. Qd̄ epūs audiēs
predicta euurcio denunciauit. Illeq; miſſo pre
cio pro eorū redēptione fratres reperiūt quos
liberatos duplicato gaudio aureliani ſuſce/
pit. Eccleſia aūt edificata eſt tribꝰ annis ⁊. iij.
non. maij dedicata: multis ibidē cōditis reli/
quijs ex diuerſis ptibꝰ recollectis. Dū aūt ipſe
primꝰ in altari dedicato celebraret viſa ē ab ar/
deuo eius ſubdiacono ⁊ alijs duobꝰ: manus ce
leſtis in hora cōſecrationis oblatā benedicen/
tis: quo miraculo. vij. milia paganorū conuerſi
ſunt. Euurcius ſo obitū ſuū ciuibus prenun/
ciauit: eoſq; vt abbatē anianū ſibi ſucceſſorem
eligerent confortauit. Cum autem ipſe egrota
ret: ⁊ de eligendo paſtore etiā iā diſcordia orta
foret: ⁊ euurcius triū illorū nomina pro quibꝰ
ſeditio imminebat in cedulis ſub altari poni
feciſſet: miſſoq; puero mane: qui vnā ex illis di
uino nutu tolleret: vt per hoc a deo eligendū di
ſcerent: puer priuſq; cedulaꝫ acciperet: anianū
epm̄ acclamauit. Sicq; euurciꝰ. vij. idus ſeptē/
bris in chriſto quieuit: ⁊ prout ei a deo reuela/
tum fuerat anianus eidem ſucceſſit.

¶ De ſctō Dunſtano epō ⁊ cōfeſſo. Cap. xlix.

DVnſtanꝰ archiepiſcopus can/
tuarieñ. floruit
tpe eldeſtani re
gis: q̄ ex anglie
partibus parentibus genere
⁊ fide nobilibus. Cuꝫ adhuc
infans ad eccleſiā dei genitri
cis cū oblationibus delatus
eſſet: illis in oratione pernoctātibus: apparuit
vir etherei vultus: dicēs locū illū ſublimandū
puerum ibi deo relinquendū: ipſumq; per ſecula
beatū predicandū. pſt hec cū puer grauiter lan
gueret repente noctis medio celitus ſanatꝰ ex
domo procedit. quibuſdā cū inſequētibus ⁊ ob
ſeruantibus eccleſiā adit; mediaq; via canes la
trantes eiq; iter impedientes: dum quoddā ſi/
mulacrū obſiſtens virga percuſſit: ipm̄ conſtrin
gens in fruſtra canes effugauit. Veniēs aūt ad
eccleſiā ianuas clauſas inuenit: ſcalā qua tectū
reſartientes aſcendebant conſcēdit: ⁊ ab alia
parte intra eccleſiā qua nullus deſcenſus erat:
angelicis manibus euectus deſcēdit: vbi aper
ta ianua in eccleſia dormire repertus eſt lumie
celeſti perfuſus. ¶ Puerilibus igit annis deo
ſeruiens varijs artibus exercitatus muſicis ſo
nis inſtuduit. Factuſq; iuuenis ab atelio epo
cantuarieñ. regi eldeſtano cōmendatus in pa/
latio manſit vbi obtento a rege iudicis officio
in oībus ſtrenue ſe habebat: nunc iuſticie red/
dende: nunc orationibus vacās. ¶ Rogatus a
quadā matrona dū ſtolā ſacerdotalē pingeret
aurifactorio opere figurandā: cithara eius pa/
rieti appenſa ſine alicuius mouētis impulſu ꝑ
ſeipſam ſonare cepit: ⁊ antiphonā Gaudent in
celis aīe ſanctoꝝ. in ꝓprio tono decātare. ¶ Dū
aūt ab emulis apud regē de quibuſdā cauſare
tur curiā deſeruit: ⁊ cognatū ſuū elphegū epm̄
ventanū adijt: a quo dudū pulſatꝰ vt monachꝰ
fieret: diuq; reſiſtēs. Poſtea febre correptꝰ de
mum conualuit: ſubitoq; mutatus ⁊ monachus
effectus: deinde preſbyter cōſecratus in eccle/
ſia dei genitricis manſit: apud quā cellā vel po
tius antrum edificauit. Nam in tugurio quinq;
pedū longitudinis ⁊ duorū pedū cū dimidio la
titudinis ſe incluſit: in quo dudū cōtēplationi
vacauit: multaq; diaboli tēramēta ſuperauit.
¶ Cū die quadā demō ei in ſpecie puelle appa
ruiſſet: ad cuiꝰ preces dūſtanus qd̄ fabrile face
ret: demonq; ei operāti quedā luxurie verba ꝓ
poneret: vt eiꝰ ꝓpoſitū inquinaret: ipſe tenacu/
la ignita diabolū in faciē percuſſit: q̄ mox vlu/
lando euanuit. Succedente ſo eadmūdo regi
eldeſtano: dunſtanꝰ accepta poteſtate cepit ec/
cleſiā ⁊ cenobiū conſtruere ſm̄ exemplar quod
ei angelus demōſtrauerat in viſione: vbi cōgre
gationē inſtituit mōachorū ſpiritū ꝓphetie in
multis habere viſus eſt. Nā ⁊ mortē regis ead/
mundi. vij. diebus ante ꝑdixit: ⁊ vt ꝑdixerat ſic
euenit. Cuiꝰ ſucceſſor edredus dūſtanū ad epi
ſcopatū ventanū ꝓmoueri ſuadebat: ſꝫ ille om/
nino renuebat. Nocte ſo quadā eidē apparue/
rūt ſancti apl'i petrus ⁊ paulus ⁊ andreas: eū
admonētes ne epiſcopari vlterius contēneret:
ſed dei ſe voluntati ſubijceret: prediixeruntq;
ei ꝙ poſt mortē dicti regis non ventanieñ. eccle
ſie epūs: ſed cantuarieñ. archiepiſcopus futu/
rus eſſet. Quod ⁊ factum eſt. Mortuo enim e/
dredo rege et ſuccedente ei edgaro: de māda
to ipſius dunſtanus archiepiſcopus cantuarie
eſt electus. Cuius eccleſie regimini adeo lau/
dabiliter prefuit: ꝙ cunctis populis admirabi
lis reuerentie fuit. ¶ Cum autē clericorū quo/
rundā mores ⁊ actus reformaret: ⁊ quoſdā re/
belles beneficijs ſpoliaſſet: ad eorū ſuggeſtio/

nē rex conciliū celebrari fecit: in quo archiepi-
ſcopus ſe de multis ſibi obiectis purgauit. Et
dum rex peteret: vt priuatos ad eccleſias reuo
caret: audita eſt vox crucifixi depicti de cruce:
hoc fieri prohibentis. ¶ Poſt aliquod tempus
iterum dūſtanus de p̄dictis cauſatur: ⁊ ad pa-
latium vocat̃. Cūcꝫ ipſe ſe deo dōnudicandū cō
mitteret: pars ſolarij domus vbi eius emuli ſta
bāt ſubito corruit: ⁊ ipſos ſimul ruētes ſub ma
china oppreſſit. alia ꝟo parte firmiter ꝑmanē-
te archiepiſcopus et ceteri remanſerunt illeſi.
Tandem poſt multos labores vir domini iā ſe-
nex annorum .lxxix. in domino feliciter obdor-
miuit ſeptimo idus ſeptēbris: ſepultus in ec-
cleſia ſua miraculis clarus.

¶ De ſancto Clodoaldo preſbytero. Cap. l.

CLodoaldus p̄ſby-
ter floruit apud peruſium ciui-
tatē tempore iuſtini ſenioris.
Hic filiꝰ regis colodomitis fra
tribꝰ ſuis a patruo lothario ex
tinctis: anno prefati imperato
ris quarti mundū deſeruit: ⁊ in clericali gradu
preminuit: vt ait ſigibertus. Qui omni ſuo pa-
trimonio pauperibus erogato: vilibꝰ indutus:
⁊ carnē cilicio domās: nudecꝫ terre decubās:
penitētie operam dabat. Relicta igitur patria
ciuitate: venit ad aliā prouinciam ignotus: deo
cupiens liberius deſeruire. Miraculorūcꝫ glo
rie claruit. Nā ⁊ demones effugebat: mutis lo-
quelam: cecis viſum: ſurdis auditum: claudis
greſſum tribuebat. Cum cuidā pauperi ab eo
elemoſynam petenti quid daret nō haberet: cu
cullam eidē prebuit: pauper ꝟo nocte in domo
cuiuſdā viri hoſpitatus eſt: cuculla veſtitꝰ. In
ipſa nocte vidit vir ille pauperē quaſi clara lu-
ce indutum: quod et coniugi ſue oſtendit. Fa-
ctocꝫ mane cucullam ei datam a ſancto clodoal
do didicit: ⁊ lucem quam viderat ipſius chari-
tati attribuit. Sicꝫ viri dei fama percrebruit.
Reuerſus tandem pariſius: ab euſebio epiſco
po preſbyter ordinatus: monaſterium in loco q̄
dicitur nouigeniū conſtruxit: in quo in pace q̇e
uit ſeptimo idus ſeptēbris: ibicꝫ ſepultus mi-
raculis viuit.

¶ De natiuitate ſancte Marie vir-
ginis. Cap. li.

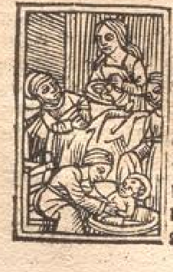

NAtiuitas
glorioſe ꝟginis
Marie ex tribu
iuda ⁊ regia ſtir
pe dauid duxit
originem. Mattheus tamen
⁊ lucas non generationē ma-
rie: ſed ioſeph deſcribunt: qui
tamē a cōceptione xp̄i penitꝰ
alienus fuit: quia conſuetudo
ſcripturarum erat: vt non mulierū: ſed virorum
generationis ſeries texeretur: veriſſime tamē
virgo maria ex progenie dauid deſcēdit: quod
ex hoc precipue patet: quoniā vt ſepe ſcriptura
teſtat̃: chriſtus ex ſemine dauid duxit originē.
Cum ergo chriſtus ex ſola virgine natus ſit: ma
nifeſtum eſt ⁊ ipſam ex dauid natam eſſe: ⁊ hoc
ex cathena nathan. ¶ Dauid enī inter ceteros
habuit duos filios: nathan ſciliꝫ ⁊ ſalomonem.
Ex cathena igit̃ nathan: vt ait damaſcenus: le-
ui genuit melchi ⁊ pantherā. panthera genuit
barpantherā: barpanthera genuit ioachim: ioa
chim ꝟginē mariā. Ex cathena aūt ſalomonis
mathā habuit vxorē ex q̄ genuit iacob. Defun-
cto aūt mathā: melchi ex tribu nathan qui fuit
filios leui: frater autē pāthere: accepit vxorem
relictā nathan matrē aūt iacob: ⁊ genuit ex ea
heli. Et ſic ſunt facti fratres vterini iacob ex
ſtirpe ſalomonis: heli aūt ex tribu nathan. De-
functus eſt aūt heli ſine liberis: ⁊ accepit iacob
frater eius vterinus vxorē eiꝰ ⁊ genuit ioſeph:
qui natura fuit filius iacob ex deſcēſione ſalo-
monis: ſm legē aūt fuit filius heli ex nathā de
ſcendētis. Nam filius qui naſcebat̃ taliter ſm
naturā: ſm legē defuncti ſine liberis filius re-
putabat̃: hec damaſcenus. ¶ Hyſtoriā aūt nati
uitatis beate virginis hieronymus vt in ꝓlogo
dicit: adoleſcētulus in quodā libello legit: ſed
poſt multū tēporis vt ſe ibidē legiſſe memine-
rat: rogatus chromatio ⁊ heliodoro epiſcopis
tranſcripſit. ¶ Ioachim nācꝫ ex galilea de ciui
tate nazareth de tribu iuda ſanctā annā filiam
garizi de bethleem eiuſdē tribus duxit vxorē.
Ambo aūt iuſti ante deum erāt: omnēcꝫ ſubſtā
tiam ſuā trifarie diuidebāt: vnā partē templo
et eius ſeruitoribus: aliā peregrinis ⁊ paupe-
ribus erogabāt: tertiā ſibi ⁊ ſue familie vſibus
reſeruabāt. Et ita per annos viginti prole carē
tes: vouerūt domino: ꝙ ſi eis ſobolē ꝯcederet:
eam ſeruitio dn̄i mācipparent. Cuius rei cauſa:
cūm in tribus feſtis precipuis hierl'm frequen
tarent: in feſto enceniorū ioachim cū cōtribuli-
bus ſuis hierl'm aſcēdit: ⁊ cū ceteris ad tēplū
accedēs: oblationē ſuā ad altare domini offer-
re voluit. Quem iſachar ſacerdos cū indigna-
tione reppulit: ⁊ cur ad altare domini accedere
preſumeret increpauit: aſſerens eſſe indignum
maledictio legis obnoxium: oblationē deo le-
gis offerre: nec inter fecundos infecundū: qui
populū dei non auxiſſet aſtare. Ioachim ergo
confuſus domum redire voluit: ne a contribu-
libus qui hec audierant: idem opprobrium ſu-
ſtineret: ſed triſtis ad paſtores ſuos diſceſſit:
vbi poſt dies aliquot commoranti: die quadam
angelus domini cum immenſo lumine aſtitit:
qui cum ad eius viſionem turbaretur: timorem
eius angelus compeſcuit: dicēs ſe eſſe angelū
domini ad eū miſſum: vt annūciaret ei preces
ſuas exauditas a deo eē: ⁊ elemoſynas ſuas in